

“YASA TEKLİFİ”NDEN GERİYE KALANLAR...

24 Ekim’de Meclis Başkanlığı’na sunulan ve başta dijital hizmet vergisi olmak üzere yeni vergiler içeren yasa teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu’nda görüşülüyor. Teklifin yakında Genel Kurul’a inmesi bekleniyor. Bu görüşmeler sırasında bazı değişiklikler yapılıyor.

24 Ekim’de Meclis Başkanlığı’na sunulan yasa teklifinde, başta dijital hizmet vergisi olmak üzere, konaklama vergisi ve değerli konut vergisi gibi yeni vergiler yer alıyor. Teklifte bunlardan başka, gelir vergisi yasası başta olmak üzere diğer bazı vergi yasalarında değişiklikler içeren düzenlemeler de bulunuyor.

Teklif gün yüzüne çıkmadan önce, banka ve finans kurumları dışındaki kurumlar için kurumlar vergisi oran indirimi yapılacağına ilişkin söylentiler vardı. Meclise sevk edilen teklifte bu konuya ilişkin herhangi bir hüküm bulunmuyor.

Tabii ki bu daha bir teklif. Yani son hali değil. Geçtiğimiz günlerde Plan ve Bütçe Komisyonu’nda başlayan görüşmelerde veya önümüzdeki günlerde Genel Kurul’daki görüşmeler sırasında bazı değişiklikler olabileceğini hatırlatmak isteriz.

Neyse konumuza dönelim... Yukarıdaki düzenlemeleri geçen hafta bu köşede Abdulkadir Kahraman güzel bir şekilde özetlemişti. Ancak 45 maddeden oluşan yasa teklifi bu düzenlemelerle sınırlı değil. Özellikle vergi usul yasasında yapılması planlanan değişiklikler de bulunuyor. Biz de bu hafta kısaca tekliften geri kalanlar yani vergi usul yasası başta olmak üzere diğer yasalarda yapılması öngörülen değişiklikler üzerinde duracağız.

TEMYİZ HAKKINDAN VAZGEÇME

Son yıllarda sıklıkla, davadan vazgeçilmesi şartıyla ihtilaflı vergi alacaklarının bir kısmından vazgeçilmesine ilişkin çeşitli yasal düzenlemeler yapıldığına hepimiz şahit olduk. Bu yasalar kapsamında, mükellef tarafından davadan vazgeçilmesi durumunda davanın o anda hangi aşamada olduğuna göre değişen oranlarda, vergi aslından ve/veya cezalardan indirimler yapılıyordu.

24 Ekim’de meclise sunulan yasa teklifinde öyle bir düzenleme var ki, aslında devamlı af niteliğinde diyebileceğimiz hükümler içeriyor. Vergi Usul Kanu-

nu’na eklenmesi öngörülen “Kanun yolundan vazgeçme” başlıklı maddeyle, idare ve mükellefler arasındaki vergi ihtilaflarının süratle çözümlenebilmesi ve yargı mercilerinin iş yükünün hafifletilmesi amaçlanıyor.

Buna göre vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesi veya bölge idare mahkemesince verilen istinaf/temyiz yolu açık kararlarda, mükellef tarafından dava konusu vergiler ile vergi cezalarının tümü için istinaf ve temyiz yolundan vazgeçilmesi halinde, vergi aslı ve cezalardan çeşitli indirimler yapılarak aşağıdaki tutarların ödenmesi suretiyle ihtilaflar sonlandırılacak.

1. Kaldırılan vergi tutarının yüzde 60’ı, tasdik edilen vergi tutarının tamamı ile tasdik edilen vergi tutarına ilişkin vergi ziyai cezasının yüzde 75’i,

2. Bağlı olduğu vergi aslı dava konusu yapılmayan veya 359’uncu maddede yazılı fiillerle (kaçakçılık) iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kaldırılan tutarının yüzde 25’i ve tasdik edilen tutarının yüzde 75’i.

Ancak bu hükümden yararlanabilmek için mükellefin vazgeçme dilekçelerini, istinaf ve temyiz yoluna başvuru süresi içinde ilgili vergi dairesine vermeleri gerekiyor. Danıştay’ın bozma kararına üzerine verilen kararlar madde kapsamına girmiyor.

Son olarak yukarıdaki şekilde tahakkuk eden vergi ve cezaların tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi durumunda ayrıca bir indirim yapılacağına ilişkin düzenlemeye de değinelim. Buna göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bir aylık sürede ödenirse, vergi ve ceza tutarının yüzde 20’si tahsil edilmeyecek. Tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarı içinse bu indirimden yararlanılması mümkün değil. Bu düzenleme aynen yasalara 2020 yılı başından itibaren yürürlüğe girecek.

CEZALARDA İNDİRİM

Vergi incelemesi sonucunda ya da takdir komisyonu kararına istinaden, mükelleflere ek vergiler salınabileceği gibi genellikle bu ek vergi kadar olmak üzere vergi ziyai cezası da kesilebiliyor. Kendisine vergi ziyai cezası kesilmiş olan mükellefler cezada indirim uygulamasından (VUK 376'ncı madde) yararlanabiliyorlar.

Bu uygulamadan yararlanmak istediğini belirten mükelleflere halen, vergi ziyai cezasında birinci defada yarısı, müteakiben kesilenlerde ise üçte biri oranında indirim yapılıyor.

Teklifte yer alan ve yayım tarihinde yürürlüğe girecek olan düzenlemeyle, bu ayırım kaldırılıyor ve vergi ziyai cezalarında ilk defa işlenip işlenmediğine bakılmaksızın indirim oranı yüzde 50 olarak belirleniyor. Böylelikle ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içerisinde başvurulup ödeme yapılması durumunda, kesilmiş olan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında olduğu gibi vergi ziyai cezalarında da yarısı ödenmek suretiyle cezalarda indirim uygulamasından yararlanılmış olacak.

UZLAŞMADA CEZA İNDİRİMİ

Vergi Usul Kanunu'nun aynı maddesine yeni bir düzenleme daha ekleniyor. Buna göre uzlaşma sonucunda uzlaşılan vergi ve cezanın aşağıdaki sürelerde ödenmesi şartıyla vergi ziyai cezasında yüzde 25'lik bir indirim yapılması öngörülüyor. Uzlaşılan vergi ve cezalar için ödeme süresi, uzlaşma tutanağının tebliği tarihinden itibaren bir ay olarak uygulanıyor. Tebliğin, vergi ve cezaların ödeme vadesi içerisinde yapılmış olması durumunda ise ödemenin kanuni ödeme zamanlarında yapılması gerekiyor. Bu düzenleme de yayım tarihinde yürürlüğe girecek.

BAKANLIĞIN YAPTIĞI ANALİZLER

Teklifte, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerçekleştirilecek analizler neticesinde sahte belge düzenleme riski yüksek olarak değerlendirilen mükellefler hakkında tesis edilmesi öngörülen işlemler ve bu işlemlere ilişkin süreçler hakkında yapılması planlanan düzenleme yer alıyor.

Bu mükelleflerin; incelemeye sevk edilmeleri, mükellefiyet kayıtlarının terkinin, mükellefiyetlerinin devamını isteyenlerden teminat istenmesi, söz konusu mükellefler ile bunlarla maddede öngörülen çerçevede ilişkili olanlardan yine maddede öngörülen durumlarda teminat istenmesi, teminatların iadesi gibi hususlar maddede yer alıyor. Aynen yasalarsa yayım tarihinde yürürlüğe girecek.

İZAHA DAVETTE SÜRE

İzaha davet uygulamasında yapılması öngörülen değişikliklerle, izaha davet edilenlerin, izahta bulunma süreleri ile beyanname verme ve ödeme süreleri 15 günden 30 güne çıkarılıyor. Teklif bu haliyle yasalarsa bu düzenleme de 2020 başında yürürlüğe girecek.

HAKEM ÜCRETLERİ

Şu anki uygulamada, ister amatör isterse de profesyonel olsun spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler gelir vergisinden istisna. Yani tutarı ne olursa olsun bu ücretler üzerinden gelir vergisi ödenmiyor.

Teklif ile söz konusu istisna hükmünün kaldırılması öngörülüyordu. Ancak komisyon görüşmeleri sırasında verilen bir önerge ile istisna hükmünün kaldırılması yerine daraltılması kabul edildi. Buna göre, basketbol ve voleybol spor dallarının en üst liglerinde görev alan hakemler hariç olmak üzere amatör spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretlere gelir vergisi istisnası uygulanacak. Böylelikle profesyonel spor yarışmalarını yöneten hakemler ile basketbol ve voleybol spor dallarının en üst liglerinde görev alan hakemler için gelir vergisi istisnası sona ermiş olacak. Aynen yasalarsa, yayımı izleyen ay başında yürürlüğe girecek.

TAPU HARCINDA MATRAH

Gayrimenkullerin tapuda yapılan alım satım işlemlerinde tapu harcı, beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden hesaplanıyor.

Yasa teklifi ile tapu harcının emlak vergisi değeri yanı sıra Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nce yapılan veya yaptırılan değerlendirme sonucu belirlenmiş bir değer bulunması halinde bu değerden az olmamak üzere gerçek devir ve iktisap bedelinden alınmasını sağlamak üzere düzenlemeler yapılıyor. Bu hüküm de 2020 başından itibaren uygulanacak.